

NEDĚLE SVATODUŠNÍ 8.6.2025

Čtení Sk 2, 1 – 18

Kázání Ez 37, 1 – 14

Zvláštní obraz: Prorok stojící uprostřed pláně (údolí), kde jediné, co připomíná život, jsou hromady kostí, suchých kostí. Tady kdysi byl život, ale je to již zřejmě dávno, protože kosti jsou zcela suché. Nabízí se zde představa bojiště, ale to není až tak podstatné. Zde se odehrála lidská tragédie, jedna z mnoha lidských proher, po níž zbývá pusto a prázdno. Není nikoho, kdo by napravil to, co bylo zmařeno, zbývá jen pocit marnosti. Dnes tu už nikdo nebojuje, nic se tu nehýbe, pouze spousta suchých kostí svědčí o tom, že zde kdysi pulsoval život. Tak nějak se mohl cítit Izrael vytržený ze své země, rozptýlený, odvečený do babylónského zajetí, bez naděje na návrat, bez naděje, že bude žít jako dřív. V takové situaci působí prorok Ezechiél, sám těžce zkoušený. Obdobně se může cítit církev, která má pocit, že ji nikdo nebere vážně, jejích členů ubývá a těm, co zůstávají, ubývá síla.

Tak se mohli cítit i učedníci Ježíšovi, kteří se rozprchlí po jeho zatčení, a s jeho smrtí na kříži se rozplynuly poslední iluze o Mesiáši, za kterým mohou kráčet a vyhrávat se na výsluní jeho moci, rozplynulo se všechno, v co doufali, v co vkládali své naděje. Všechno končí a není nikoho, kdo by to napravil, vlil novou naději, novou sílu.

A do toho zazní Hospodinova otázka: „Lidský synu mohou tyto kosti ožít?“ A Ezechiél odpovídá: „Panovníku Hospodine, ty to víš.“ Neslyšíme tu nic z toho pocitu rezignace, který navozuje pohled na údolí smrti. Ale není tu ani nic z toho, co bychom tak rádi slyšeli z našich kazatelen, totiž jasná odpověď, která přece všechno ví a zná. Není tu nic z pocitů, které tak často hýbou našimi staršovstvy, konventy, synody, ale i všedním životem církve, že totiž je to především na nás, v našich rukách, v našem rozhodování. Ne, je tu pokora: ne já, ale jediné ty sám, Hospodine, to víš. Ne: já vím. Ne: já mám na všechno odpověď. Ale Bůh ano.

„Mohou tyto kosti ožít?“ Ne neuslyšíme tu jasnou odpověď. Ani z úst Hospodinových to prorok neuslyší. Mohou tyto kosti ožít? Kdo zná skutečně odpověď? Jedině Bůh a ten Ezechiele vyzývá k něčemu, co se zdá na první pohled absurdní, nesmyslné, zbytečné. „Prorokuj nad těmi kostmi a řekni jim: Slyšte, suché kosti, Hospodinovo slovo!“ Jaký smysl může mít promlouvat k suchým kostem, jaký smysl má plýtvat slovy tam, kde mně zdánlivě nikdo nenaslouchá, ani snad neslyší? Tak se ptá člověk, který spoléhá především na sebe, své schopnosti, své síly. Není zbytečné plýtvat silami tam, kde je vše zmařeno, ani jiskérka naděje na oživení? Prorok Ezechiél se tak ale neptá. Prorok Ezechiél poslechne absurdní výzvu Hospodinovu a prorokuje. Prorok ví, že nezáleží na něm, ale na Hospodinu. Jen Hospodin ví, co nastane, co se bude dít. Prorok mohl plným právem očekávat, že se nebude dít nic. Ale ono se začne dít. Za velkého hluku se kosti začaly k sobě přibližovat a spojovat se a pokryly se šlachami svaly a kůží. To, co bylo rozptýleno, rozházeno bez ladu se začne spojovat, dostávat nadějnou podobu. Nastává nová naděje. Když zazní Slovo, je konec beznaděje. Všechno vypadá jinak. Je to něco úchvatného. Už tady nejsou pouze suché kosti. Jsou tu celá neporušená těla. Ale stále je to málo. Stále to ještě není život. Místo suchých kostí spousta neživých těl. Bylo by předčasné propadat euforii a oslavám. Už to sice nejsou suché kosti, ale živé bytosti také ne. Ten obraz by nám mohl leccos připomenout. Kolikrát jsme plni nadšení z toho, že se něco děje, že ve sboru, v církvi nastal jakýsi pohyb. Kolik takových pohybů už církev zaznamenala, aby nakonec vše

skončilo jen u toho pohybu. Je mnoho těch, kteří se v tzv. probuzení chápou práce, jež vzbuzuje velikou naději, aby nakonec zklamaně odešli.

Skutečný život dává teprve Duch svatý. Lidské zvěstování může leccos napravit, leccos nazvat pravými jmény a pravé místo tomu vrátit. Může přivést mnohé, kteří budou naslouchat, ale víc nezmůže. Oživit může jen Hospodin svým Duchem svatým.

Proto musí přijít ještě Duch, který mrtvá těla oživí. Pak se teprve postavili na nohy. „Postavili se na nohy a bylo to převelmi veliké vojsko.“ Hospodin Ezechielovi vzápětí říká: „Lidský synu, tyto kosti, to je všechen dům izraelský. Hle, říkají: ‚Naše kosti uschly, zanikla naše naděje, jsme ztraceni.‘“ Povstalo-li z těch suchých kostí veliké vojsko, pak to má více než skutečnost vojáků symbolizovat novou sílu, kterou od Hospodina skrze jeho Ducha obdrželi. Už nejsou rozptýleným bezmocným národem, ale těmi, koho sám Hospodin obdařil novým životem, a hlavně novou silou k úkolu být božími dětmi.

To je také zkušenost učedníků Ježíšových, kteří se v Getsemanské zahradě rozprchli, když ještě před chvílí se předháněli v silných slovech o tom, kdo bude věrnější. I oni se stali rozptýlenými suchými kostmi. A pak se stala ta veliká událost, když se v neděli otevřel hrob a oni uslyšeli slovo, které je na jejich útěku obrátilo zpět a opět svedlo dohromady. Opět zde bylo společenství těch, kteří chodili za Ježíšem. A mohlo by se zdát, že církev je pohromadě. A přece zde ještě něco chybí. Ještě tu není život. Teprve Letnice jsou tím okamžikem, kdy z následovníků Ježíšových vzniká nová živá církev. Ten život jí byl dán sesláním Ducha svatého.

Takové vidění měl prorok Ezechiel. Není to jen jakýsi sen prorokův, není to ani jen něco, co se naplnilo kdysi. Je to zkušenost božího lidu s Hospodinem. On dává svého Ducha a shromažďuje svůj lid. Tam, kde působí Duch svatý, tam je skutečný život. Do beznadějné situace, kdy se lid, kdy se člověk ocitá až na dně, zní toto slovo prorokovo. Do situace, kdy už si člověk může myslet, že zde vše končí. „Lidský synu mohou tyto kosti ožít?“ „Panovníku Hospodine, ty to víš.“ Není v našich rukách, v našich silách probudit k životu to, v čem není život. My ani nevíme, jak na to, my nevíme, je-li to možné. To ví jen Hospodin. A jen Hospodin svým Duchem svatým oživuje to, co bylo zdeptáno, co bylo rozptýleno. On dává život suchým kostem. Naším úkolem je jenom nést tuto zvěst. Nést ji bez ohledu na to, zdá-li se nám to plýváním silami, házením hrachu na stěnu, či házením perel sviním. Jen Hospodin ví, a jen On svým Duchem svatým oživuje.

Modlitba:

Pane, svým Duchem svatým nás obnovuj, ať umíme žít v pokoře a nepodléháme pocitům samospasitelnosti. Tvá láska ať přemáhá naši slabost a nedokonalost. Dej nám odvahu žít podle tvého slova, dej nám odvahu pro dny obav a nejistoty. Dej nám moudrost a odvahu spoléhat na tebe. Amen.